

Agnieszka Ostrowska-Metelska, Ewa Satwicka

Nowe książki

Palestra 42/9-10(489-490), 156-162

1998

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

NOWE KSIĄŻKI

Ukazały się:

VAT w orzecznictwie NSA

Juliusz Kamiński, Wojciech Maruchin

Wydawnictwo C.H. Beck, 1998 r.

Przepisy o podatku od towarów i usług budzą liczne spory interpretacyjne. Stąd częsta obecność stron przed NSA. W wielu wypadkach NSA mając wątpliwości dotyczące rozumienia skomplikowanych przepisów o VAT zwracał się do Sądu Najwyższego o dokonanie wykładni. Autorzy książki przedstawili najistotniejsze wyroki NSA uwzględniając ich znaczenie dla jak największej liczby podatników oraz organów podatkowych. Prezentowane orzeczenia są wciąż aktualne, pomimo iż przywoływane są już nieistniejące przepisy. Trzeba pamiętać, że przepisy dotyczące VAT ulegały wielokrotnym zmianom, lecz ich istotna część była przenoszona w kolejno obowiązujących aktach prywatnych.

Prawo wekslowe i czekowe. Komentarz

M. Czarnecki, L. Bagińska

Wydawnictwo C.H. Beck, 1998 r.

Komentarz będący wspólnym dziełem praktyków – Marek Czarnecki jest adwokatem, a Lidia Bagińska radcą prawnym – odzwierciedla problemy z jakimi autorzy spotykali się w czasie swojej pracy.

Pozycja tym ważniejsza, iż prawo wekslowe i czekowe nadal należy do mało znanych obszarów prawa. Wiele osób używa weksłów i czeków nie zdając sobie sprawy z konsekwencji prawnych wynikających z wystawienia tych dokumentów.

Komentarz prezentując najobszerniejszy przegląd dorobku myśli prawniczej na przedstawiony temat – poprzedzony został przez autorów wprowadzeniem, w którym omówili i przybliżyli czytelnikom zagadnienia związane z tematyką weksla i czeku.

Fundusze powiernicze

Grzegorz Kościelniak

Kantor Wydawniczy Zakamycze, 1998 r.

Fundusze powiernicze stanowią nową formę lokowania pieniędzy. Fundusze te, istniejące od 1992 r. przyciągnęły kilkaset tysięcy inwest-

torów, zaś powierzony im majątek sięga prawie dwóch miliardów złotych. Autor przedstawia i dokonuje ocen regulacji prawnych ze względu na ochronę interesu inwestorów. Z jednej strony obowiązuje ustawa – Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi i Funduszach powierniczych – z drugiej trwają prace nad ustawą o funduszach inwestycyjnych, która będzie regulowała funkcjonowanie różnego typu funduszy, w tym otwartych, najbardziej zbliżonych do obecnie działających funduszy powierniczych.

***Postępowanie administracyjne
i postępowanie sądownoadministracyjne***

Zbigniew R. Kmiecik

Kantor Wydawniczy Zakamycze, 1998 r.

Opracowanie pomyślane jest jako pomoc przy opanowywaniu zagadnień do egzaminu na studiach prawniczych. Praca nawiązuje pod względem systematyki do wykładu postępowania administracyjnego i odpowiada regulacji kodeksowej.

Komparatystyka prawnicza

Roman Andrzej Tokarczyk

Kantor Wydawniczy Zakamycze, 1998 r.

W przedmowie do książki traktującej o prawie porównawczym autor podkreśla, iż ze względu na rozwój intensywnych procesów zwanych unifikacją, harmonizacją, zbliżaniem, dostosowywaniem i integracją norm prawnych różnych państw, przebiegających zarówno w skali regionalnej, jak i ogólnoświatowej, wzrosło poważne, praktyczne znaczenie komparatystyki prawniczej. Znalazło to odzwierciedlenie w postaci znacznego ożywienia badań z tego zakresu.

Działalność gospodarcza samorządu terytorialnego

Sławomir Dudziak

Kantor Wydawniczy Zakamycze, 1998 r.

Autor analizując i przedstawiając pozycję samorządu dochodzi do konkluzji, że nie może on być traktowany jedynie jako uczestnik obrotu prawnego, wyposażony w cywilistycznie jedynie pojmowaną osobowość prawną i działający na równi z obywatelami, ani jako element struktury administracji rządowej. Całość przepisów regulujących pozycję prawną samorządu terytorialnego skłania do uznania go za osobę prawa publicznego, wyposażoną w atrybuty władzy publicznej,

w szczególności władztwo administracyjne, oraz wykonującą w samodzielny sposób istotną część zadań publicznych w skali lokalnej.

Karty płatnicze

Marcin Smaga

Kantor Wydawniczy Zakamycze, 1998 r.

Chociaż karty płatnicze, jako nowy instrument na polskim rynku usług finansowych, mają obecnie masowy charakter – brak uregulowań prawnych koniecznych dla sprawnego i bezpiecznego funkcjonowania obrotu. Autor formułuje postulaty *de lege ferenda*, między innymi w zakresie zasad odpowiedzialności posiadacza karty płatniczej oraz innych podmiotów rozliczenia. Rozważa też konieczność specjalnego uregulowania statusu prawnego emitenta karty płatniczej.

Rozważania autora częściowo oparte są na zaleceniach Komisji Europejskiej, co istotne z punktu widzenia konieczności dostosowania polskiego systemu prawa do standardów unijnych.

Ustawa o związkach zawodowych.

Ustawa o rozwiązywaniu sporów zbiorowych

Walery Masewicz

Wydawnictwa Prawnicze PWN, 1998 r.

Książka omawia regulacje prawne z zakresu stosunków społecznych związane z powstaniem i rozwiązaniem związku zawodowego, jego strukturą, współdziałania z pracodawcą oraz publicznoprawnymi uprawnieniami związku. Owe uprawnienia polska ustawa o związkach zawodowych powierzyła tylko związkom dwóch kategorii: ogólnokrajowej organizacji związkowej i ogólnokrajowym związkom zawodowym reprezentatywnym dla pracowników większości zakładów pracy. Autor szczegółowo przedstawił problemy uregulowane ustawą o rozwiązywaniu sporów zbiorowych przedstawiając strony sporu, jego etapy, a wreszcie strajk, akcję protestacyjną aż po odpowiedzialność karną za strajk.

Polecamy:

Ustawa o gospodarce nieruchomościami. Komentarz

Marian Wolanin

Wydawnictwo C.H. Beck, 1998 r.

Cenny komentarz do nowej ustawy z 21 stycznia 1997 r. poszerza

wiedzę tych wszystkich, którzy stosują ją w codziennej praktyce. Komentowana ustawa chociaż reguluje wiele kwestii tak, jak uchylone akty prawne, to zawiera inne, nowoczesne ujęcie, uwzględniające normy stosowane we Wspólnocie Europejskiej. Komentarz wyjaśnia poszczególne cele publiczne sformułowane w ustawie, które mają służyć prawidłowości wykonywania przepisów ustawy w scalaniu i podziale nieruchomości, wywłaszczenia i zwrotu nieruchomości wywłaszczonych oraz wykonywania prawa pierwokupu. Wprowadzono zamianę nieruchomości pomiędzy gminą a Skarbem Państwa z pominięciem ekwiwalentności. Uległ modyfikacji stosunek wieczystego użytkownika, co dokładnie omawia autor. Znajdziemy także wyjaśnienia dotyczące nowego ujęcia zarządu nieruchomościami.

Prawo łowieckie – Komentarz

M. J. Skocka, J. Szczepański

Wydawnictwo C.H. Beck, 1998 r.

Obowiązująca od 16 lutego 1996 r. Ustawa Prawo łowieckie zastąpiła przestarzałe, nieaktualne przepisy ustawy z 1959 r. Według nowej ustawy łowiectwo, jako element ochrony środowiska oznacza ochronę zwierząt łownych i gospodarowanie ich zasobami w zgodzie z zasadami ekologii oraz racjonalnej gospodarki leśnej, rolnej i rybacciej. Książka została podzielona na cztery części, poza tekstem ustawy Prawo łowieckie oraz komentarzem do niej, zamieszczono akty wykonawcze związane z ustawą. W ostatniej części autorzy omawiają problemy prawnofinansowych uwarunkowań działalności kół łowieckich, podstaw rachunkowości oraz wybranych zagadnień prawa podatkowego. Komentarz jest pierwszym na rynku wydawniczym dziełem z zakresu prawa łowieckiego, które tak wszechstronnie porusza omawianą problematykę.

Wywłaszczenie i zwrot nieruchomości

Tadeusz Woś

Wydawnictwa Prawnicze PWN, 1998 r.

Szerokie omówienie instytucji wywłaszczenia w ujęciu historycznym, od czasu po II wojnie światowej do aktualnej ustawy o gospodarce nieruchomościami z 1997 r. Autor omawia konstrukcję prawną wywłaszczenia nieruchomości, postępowanie wywłaszczeniowe, odszkodowanie, zwrot wywłaszczonej nieruchomości oraz odszkodowania i rozliczenia z tytułu zwrotu.

Adopcje zagraniczne w praktyce sądów polskich

Elżbieta Holewińska-Łapińska

Oficyna Naukowa, 1998 r.

We wstępie do pracy czytamy, iż przeprowadzenie analizy orzecznictwa, jak i poglądów nauki na omawiany temat, autorka uważała za szczególnie ważne i niezbędne dla dalszego rozwoju instytucji przysposobienia międzynarodowego. Zarówno jej zwolennicy, jak i przeciwnicy, skłonni są do formułowania opinii skrajnych, opartych na domysłach lub uogólnieniach pojedynczych spraw, którym nadawany jest wymiar sensacji. Książka prezentując wyniki badań praktyki sądowej przybliży rzeczywisty wymiar problemu.

Opracowała: *Agnieszka Ostrowska-Metelska*

Kodeks handlowy. Komentarz

Józef Frąckowiak, Andrzej Kidyba,

Kazimierz Kruczałak, Wojciech Pyziół, Ireneusz Weiss

Wydawnictwa Prawnicze PWN, ss. 759

Opatrzony obszernym *Wprowadzeniem* autorstwa Kazimierza Kruczałaka, będącego zarazem redaktorem zbiorowej pracy, pojawił się na rynku wydawniczym nowy komentarz do kodeksu handlowego. Obejmuje on w jednym tomie całość tematyki związanej z polskim prawem handlowym, przy czym należy dodać, że autorzy prezentują pogląd, iż nie jest to odrębna ani nawet autonomiczna gałąź prawa, lecz integralna część cywilistyki. Konsekwencją takiego stanowiska jest wprawdzie zakwalifikowanie spółki cywilnej do materii prawa handlowego, a także postulowanie przywrócenia polskiemu prawu konstrukcji spółki cichej, jednakże powstałe dzieło ostatecznie ogranicza się do skomentowania obowiązującego tekstu kodeksu handlowego.

Książka zawiera nie tylko liczne odniesienia do wcześniej powstałej literatury przedmiotu i orzecznictwa, ale w wielu miejscach odwołuje się również do prawa Wspólnot Europejskich. Można zaryzykować twierdzenie, iż praca zbiorowa pod redakcją Kazimierza Kruczałaka stanowi próbę przyswojenia polskiemu prawu handlowemu trendów jurydycznych rozpowszechniających się w krajach Unii Europejskiej.

Swoistym tego wyrazem jest prezentowana przez autorów koncepcja odejścia od tradycyjnie u nas pojmowanego podziału na spółki osobowe, kapitałowe i mieszane, co w prostej linii prowadziłoby do rezygnacji z zasady *numerus clausus* rodzajów spółek.

Opracowanie odnosi się do stanu prawnego na dzień 15 czerwca 1998 roku, a zatem uwzględnia ono wszystkie najnowsze zmiany w ustawodawstwie związanym z materią prawa handlowego. Oprócz skomentowanych przepisów kodeksu znalazło się w nim również rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości o rejestrze handlowym. Pomieszczono w nim nadto obszerną bibliografię, a także przejrzysty skorowidz przedmiotowy do kodeksu.

***Ustawa o podatku od towarów i usług
oraz o podatku akcyzowym. Komentarz***
Hanna Majszczyk, Michał Stolarek

Wydawnictwa Prawnicze PWN, ss. 291

Drugie wydanie komentarza do ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym, autorstwa Hanny Majszczyk i Michała Stolaraka, uwzględnia stan prawny na dzień 25 maja 1998 roku.

Można się domyślać, że pozycja ta jest kierowana nie tylko do prawników, ale również do wszystkich tych osób, które na co dzień muszą stosować w praktyce przepisy ustawy. W konstrukcji komentarza zastosowano zatem daleko idące ułatwienia, umożliwiające także mniej obeznanym czytelnikom szybkie orientowanie się nie tylko w treści omawianego przepisu, ale także w jego pozycji w całym systemie prawnym. Oprócz definicji wynikających z samej ustawy o VAT, Autorzy przywołują więc – wtedy, gdy to jest niezbędne – pojęcia prawa cywilnego. Ponadto, omówienia poszczególnych artykułów zostały od razu w tekście uzupełnione odesłaniami do konkretnych regulacji, znajdujących się w przepisach wykonawczych. Zastosowanie niektórych norm, mogących stwarzać praktyczne problemy interpretacyjne, wyjaśniono na przykładach.

Znakomita większość przepisów ustawy została nadto obudowana cytatami z orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego. Są one łatwe do odnalezienia, umieszczone bowiem zostały na zakończenie omówień poszczególnych przepisów. W nielicznych przypadkach tezy zacytowanych wyroków opatrzone krytycznymi wobec nich uwagami Autorów.

Niewątpliwą zaletą książki jest całościowe ujęcie tematów w niej omawianych. Ustawa o VAT i akcyzie nie została w niej potraktowana jako wyizolowana część systemu prawa administracyjnego; przeciwnie,

komentowaną materię powiązali Autorzy z regulacjami nowo uchwalonego kodeksu celnego, a także z zagadnieniami wpływającymi z innych ustaw podatkowych.

Opracowała: *Ewa Stawicka*